

A felfordult világ

Egyszer aztán a felnőttek azt mondták, hogy elég volt. De ők nem a mi felnőttjeink voltak, hanem mások. Régen ők mind együtt alkották a *felnőtséget*, de azóta valamiért egymás ellen fordultak. Én még kicsi voltam, és ezt nem nagyon értettem. Azt tudom, hogy anyáék-
kal egy ideje a szomszédnál laktunk. Vendéglátónk tanár volt a gimnáziumban. Nagybajszú és még nagyobb szívű ember. Sokáig éltünk ott, s amikor jöttek azok a másiak, akkor el kellett rejtőznünk. Oda, ahova a furcsa könyveket vitte le a tanár úr, mondjuk azokat még aligha értettem. Néha a címük elolvasásába is belefáradt a szemem. Azt mondta akkor, hogy nem is minddel ért egyet, de elégetni ezeket akkor se hagyja, mert a történelmünk része. A lépcső lefelé olyan fura volt. Mindig azt játszottuk a gyerekekkel a pincében, hogy mi fejjel lefelé járunk, hogy a mennyezet a padló és a padló a mennyezet. Sokat bolondoztunk így, s csak akkor rezzentünk össze, mikor durván kiabáltak, vagy trappoltak odafenn, esetleg megremegtek a falak. De ez a játék segített. A mi kis felfordított világunk, ahol a fehér fekete volt, és lenn volt a fenn.

Így játszottunk akkor is, amikor feltörték a bejárati ajtót. Lövések dördültek – csak utólag tudtam meg, hogy azok voltak –, trappoltak a bakancsok és mindenki kiabált. Eltolhatták a lejáróról az ódon szekrényt, ami elrejtett minket, és lejöttek a sötétbe, hozzánk. Kintről a hideg széllel együtt jöttek be, a koratavas és vér illatával keveredve. S mi ott vártuk őket a csendben.

Döbbenet figyeltek bennünket, mert ahol mi éltünk, ott már a fenn volt a lenn, és a fekete volt a fehér. Kifordult a világ a sarkaiból, ahol már mi voltunk a hatalmasok, ők pedig a gyermekek. Hiába rúgkapáltak, ugyanúgy nyeltük el őket, mint ahogy odafenn, a furcsa lépcsőn túl ők tették volna velünk. Hiszen idelelenn felfordult a világ... Bár, ki tudja? Lehet, hogy odafenn.

Az óságitró

Egy olyan világba tartunk, ahol Európa úgy döntött, hogy nem kér az amerikai rohanásból, így inkább a lassú megfontolt haladás útjára lép. Meg kell vallanom, számomra, mint sok kontinenst megjárt újságíró számára, megdöbbentő volt, hogy az egyik legfejlettebb föld-részre hajóval kellett, hogy megérkezzek. Európa fellett még repülő se haladhat át az égen. Nagyon furcsa... a zaj- és ózonszennyezésre hivatkoznak.

Megérkezésemkor az óvilágba rögtön a kikötői személyzet képesített el. A lehető leg-
udvariasabban fogadtak minket, a vámosok és a matrózok egyaránt. Mifelénk az előbbieket indiszkrét, ám faragatlan fráterek, míg utóbbiak egyszerű bunkók. Az utcákat róva, alulöl-
tözöttnek éreztem magam, bár ezt senki nem érezte velem. Még a legszegényebb ember is tiszta volt, ápolt, és nyakkendőt kötött az ingéhez. El se hittem, mikor egyikük aprót kért olyan egyetemi modorral, ami nálunk, már a médiából és a tudományos világból, pláne a politikából teljesen kikopott.

Betértem egy kávéházba. A sarokban hölgyek cigarettáztak és urak pipáztak kellemes csevej mellett. Velük átellenben, kényelmes fotelokban újságokat olvastak. Ez, mint szak-
mabelit, igen felvillanyozott, így fogtam magam, és a pincér segítségével elfoglaltam a közelükben egy fotelt. Tényleg kényelmes volt, ülőgumóim teljes élvezettel helyezkedtek el

benne. Ám az újságot magamnak kellett kiválasztani, így az állványhoz léptem. Csodás mestermunka volt. El se hittem volna, hogy egy utcasarki vendéglátó egység ilyen megengedhet magának. Valamennyi tartó faragott volt, a maga kis hibájával, de teljességével. A pincér szavai győztek meg, hogy mind egy idős mester keze munkáját dicséri.

– Nincsenek is bútorgyártó nagyvállalatok? – hüledeztem.

– Nincsenek, uram – mondta a pincér olyan birka nyugalommal, amit még ezelőtt sosem tapasztaltam. Szinte kisajátítottam magamnak ezt a fiatalembert, ő pedig zokszó nélkül megválaszolt minden kérdésemre. Végül elengedtem, és visszatértem az újságokhoz, amelyek – mint kiderült – nem is azok voltak. Ezt a címet hordák a főcím felett: Óság. Tehát olyan, mint az újság csak régi, gondoltam csalhatatlan logikámmal, és egy nálunk megszokott vastagságú magazint megcsippentettem. De több akart jönni. Kiderült, hogy a több az csupán egy, de a miénknél sokszorta terjedelmesebb és töményebb. Mintha egy regényt olvasnék, – zuppantam vissza a fotelbe. Minden cikknek volt egy-egy bőséges elemzése az adott politikai párt, vélemény, kutatási irányzat képviselőjétől. Szinte beleszédültem, mire egy-egy cikk végére értem. Ami különösen furá volt, az az összegzés, ami tényleges írói teljesítmény volt, ám érzelemmentes és pártatlan tudott maradni. Hihetetlen, hogy csupán tárgyas tények és érvelések mentén közölnek valamit egy újságban, azaz óságban minden felbujtási, befolyásolási szándék nélkül. A fejem szinte zsongott, mikor kiléptem az utcára.

Hiába érkeztem egy nagyvárosba, nagy volt a nyugalom. Az emberek andalogtak, halkán csevegtek, és a levegő olyan tiszta volt, mint nálunk vidéken sem. A másik, ami furá volt, a csend, a madárének, a szél susogása. Sehol se hallani szitkozódást, vagy a dugókban káromkodó taxisok kiabálását. Apropos dugók. Az sem volt, de autó is alig. Főleg lovak vagy elektromos autók jártak. Hihetetlennek tűnt, hogy hagyomány és fejlődés ennyire megfér egymás mellett.

Betértem egy parkba, ahol egy padon elhelyezkedtem egy apa és fia mellett. Nem tették szóvá, ám szemükben egy pillanatra mintha megcsillant volna az ellenszenv, hogy megzavarom őket, de csak nem érte el provokációm a célját. Hátrahajtottam a fejem, és bámultam a felhőket. Hihetetlen kék volt az ég. A tavasz illata megtöltötte a tüdőmet, és fülem elkapta az atyai beszélgetést. Hosszasan ecsetelte fiának, hogy illik beszélni egy hölgygel, pontosabban egy lánnyal, akit először kíván elhívni randevúra hosszú levelezés után. – Micsoda? Hosszú, és levelezés? Nálunk felmennek az Internetes húspiacra, jobbra vagy balra húzzák egymást, és lesz, ami lesz. Pláne levél! Sokan nem is tudnak írni! Felpattantam a padról és körülnéztem. Senki nem telefonozott. Mindenki élvezte a tavaszt, a napsütést, a sétát, a másik társaságát. Egy pár piknikezett a fűben. Egy család sétált el mellettem. Nagyon meglepő volt ez is: a családok legtöbb esetben két gyerekkel jártak. Ezzel azonban már nem törődtem. Fülest kaptam arról ugyanis, hogy ki van valahová függesztve a teljes törvénykezdése az országnak.

Ennek a felkutatására indultam, mikor egy kisebb tömegbe ütköztem. Végre valami izgalom! Úgy tűnik, mégis baj van a paradicsomban! Nagyot kellett csalódnom. Rohamrendőrök helyett az ellenzék érkezett meg, és megbeszélték a vitás kérdéseket. Mindenki hajlandó volt engedni a saját álláspontjából, és közös megegyezés jött létre. Ott helyben meg is fogalmazták a közös véleményüket, amivel elmentek a képviselőhöz. Szívesen követtem volna tovább a törvényjavaslat-módosítás útját, de hogy megtehessem, nekem is óságíróvá kellett lennem...